

כל דאלים גבר

רשב"ם מסכת בבא בתרא דף לה עמוד א

הלכך אין ב"ד נזקקין להם לדון דין שסופו לבא לידי עיוות אלא מניחים אותן וכל דאלים גבר עד שיבאו עדים ויבררו הדבר.

תוספות רי"ד מסכת בבא מציעא דף ב עמוד א

שנים אוחזין בטלית. פי' דוקא אוחזין דכיון דהוא בידם לא אמרי' להו כל דאלים גבר שאין זה דין שנאמר לאלים תקוף את החלש ותוציא את שבידו ותזכה בו אבל אם לא היו שניהן תפושין כגון דמנח בסימטא קמייהו ומריבין עליו אמרינן כל דאלים גבר כדמוכח בפ' חזקת הבתים גבי ההיא ארבא דהוו מינצי עלה בי תרי דדיינינן להו כל דאלים גבר והמטלטלין והקרקות בזה שוין דאמרי' התם זה אומר של אבותי אמר ר"נ כל דאלים גבר ומקשי' התם מהא דתנן המחליף פרה בחמור וילדה וכן המוכר שפחתו וילדה זה אומר עד שלא מכרתי ילדה וזה אומר משלקחתי ילדה יחלוקו פי' ואע"ג דהא מתני' אוקימנא לה בפ' השואל כסומכוס שפיר מקשה מינה דע"כ ל"פ רבנן עלי' דסומכוס אלא משום דאיכא למוכר חזקה דממונא והו"ל לוקח המוציא מחבירו עליו הראי' אבל אי ליכא חזקה הו' אמרי' יחלוקו כסומכוס ומתרץ התם להיא אית לי' דררא דממונא ולהאי אית לי' דררא דממונא אבל הכא אי דמר לא דמר ואי דמר לא דמר פי' התם השפחה רשות שניהם שלטה עלי' שיציאתה מרשות המוכר ונכנסה לרשות הלוקח ונסתפקנו ברשות מי ילדה ודמיא כאלו שניהן אוחזין בה אבל הכא אי דמר לא דמר דלעולם לא היתה אלא בחזקת א' מהן הילכך אין ראוי לב"ד לדון יחלוקו אלא מסתלקין הן מן הדין ואומרים להן כל דאלים גבר:

טור חושן משפט הלכות דיינים סימן א

הלכות דיינים: רבן שמעון בן גמליאל אומר על ג' דברים העולם קיים על הדין ועל האמת ועל השלום פי' ה"ר יונה ז"ל אין פירושו שבשביל ג' דברים אלו נברא העולם שהרי בתחילת הפרק אומר על ג' דברים העולם עומד ואינם אלו שזוכר כאן אלא מתחלה אמר שבשביל ג' דברים נברא העולם ואלו הן התורה והעבודה וגמילות חסדים תורה דכתיב ה' קנני ראשית דרכו אמרה תורה אני נבראתי לפני כל הנבראים ובעבורי נבראו כל הנבראים וכן בשביל העבודה שבחר הקב"ה בישראל מכל האומות ובחר בבית המקדש מבכל המקומות שיעבדוהו בו ובשבילו נברא העולם וכן גמילות חסדים שהיא מדת חסד שגורמת להיות לרצון לפני הש"י וכאן אמר העולם קיים פירוש אחר שנברא מתקיים על ידי אלו שעל ידי הדיינין שדנין בין איש לחבירו העולם קיים כי אלמלא הדין כל דאלים גבר וכן האמת כמו שאמרו [עי' שבת קד א] שקר אין לו רגלים אבל האמת הוא יסוד ומעמד גדול לכל הדברים וכן השלום כמו שאמרו [אבות פ"ג] הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מורא מלכות איש את רעהו חיים בלעו ע"כ:

רא"ש מסכת בבא מציעא פרק א סימן א

א [דף ב ע"א] שנים אוחזין בטלית זה אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה. ובמקום שהיא של מוצאה כגון בעיר שרובה כותים זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי. זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלוקו. דכיון דשניהם באים לפנינו מוחזקים בגוף הטלית אנו צריכין לפסוק להו דין חלוקה. דכל דבר שאנו רואין ביד אדם חשבינן ליה שהוא שלו אע"פ שאחר מערער ואומר שלי הוא. כדאמרינן גבי נסכא דר' אבא (ב"ב דף לג ב) דחשבינן ליה גזלן אע"ג דאמר דידי חטפי הלכך אי אפשר לפסוק כאן דין כל דאלים גבר כדאמרינן פרק חזקת הבתים (דף לד ב) גבי ארבא האי אומר דידי היא והאי אומר דידי וכן זה אומר של אבותי וזה אומר של אבותי. דהתם שאני שאין אחד מהן מוחזק בדבר שמערערין עליו ואין ב"ד מחוייבין למחות למי שבא ליקח דבר שאין אנו יודעין של מי הוא והוא אומר שלו הוא הלכך אין ראוי לפסוק להן דין חלוקה שמא נפסיד לאחד מהן שלא כדין. ויותר ראוי לומר להם שכל מי שתגבר ידו בכח או בראיות שיזכה וסומכין על זה שמי שהדין עמו קרוב להביא ראיות. ועוד שמי שהדין עמו מוסר נפשו להעמיד את שלו בידו יותר ממה שמוסר האחר נפשו לגזול ועוד יאמר זה מה בצע שאמסור נפשי והיום או למחר יביא ראיה ויוציאנה מידי. אבל הכא דשניהם מוחזקין בגוף הטלית אנו מחוייבין למחות שלא יגזול האחד את חברו. הלכך אם היינו פוסקים להם כל דאלים גבר אחד מהן היה גזל מה שביד חברו. הלכך אנו צריכין לפסוק להן דין חלוקה.

שו"ת הרא"ש כלל עז סימן א

מורי שארי, ה"ר שלמה הלוי. יפה כתבת, על הדין שנפסק: כל דאלים גבר, וגברה יד האחד ותפס, שכנגדו יכול להשביעו שבדין תפס. והא דפסקינן: כל דאלים גבר, לאו דינא הוא, דמצי למימר: בית דין פסקו לי: כל דאלים גבר, וגברה ידי זכותי מכח בית דין, ואין לי לישבע. אלא מחמת שאין ב"ד = בית דין = יכולין לברר של מי הוא, ואין שום אחד מהם מוחזק, אמרו חז"ל: כל דאלים גבר; וסמכו חכמים על זה, כי אותו שהממון שלו, ישים נפשו בכפו להלחם שלא יגזול אחר ממנו, והמשקר לא טרח כולי האי, וגם ירא שמא ימצא הלה עדים לאחר זמן שהוא שלו, ויצטרך להחזירו. וכיון דלאו דינא הוא, מצי אידך למימר: אישתבע לי דבדין תפשת. וראיה מפרק חזקת הבתים (לד:): זה אומר: של אבותי, וזה אומר: של אבותי, אמר רב נחמן: כל דאלים גבר; ומה שנא משני שטרות היוצאות ביום אחד, דרב אמר: יחלוקו, ושמואל אמר: שודא דדייני? התם ליכא למיקם עלה דמילתא; פירוש: גבי שטרות, ליכא למיקם עלה דמילתא, דלא כתבינן שעות [אלא בירושלים, הילכך בעי למיפסק להו דינא, למר: שודא עדיף, ולמר: חלוקה עדיף. אבל זה אומר: של אבותי, וזה אומר: של אבותי, איכא למיקם עלה דמילתא, שמא ימצא אחד מהן עדים לאחר זמן, וגנאי לבית דין שיפסקו שודא, או חלוקה, ויצטרכו להחזיר, הילכך נסתלקו חכמים מן הדין, ואמרו: כל דאלים גבר, אולי יתברר הדבר לאחר זמן של מי הוא; וסמכו קצת על הסברא שכתבתי לעיל; הילכך מצי אידך למימר: אישתבע דבדין תפשת. ועוד ראיה מפירוש ר"ח, שפי' בפ"ק דב"מ = דבבא מציעא =, דהאי דלא אמרינן גבי טלית: כל דאלים גבר, כדאמרינן גבי ארבא, דשאני טלית, דשנים אוחזין, וכל דבר שאדם מוחזק בו יש לנו לחשוב כאלו הוא שלו, ואין לנו להוציא מידו אלא בראיה ברורה, ויש לנו למחות לכל הבא לגזול ממנו מה שהוא מוחזק; כדאמרינן גבי נסכא דר' אבא, דחשבינן ליה בגזלן, אע"ג דאמר: דידי חטפי. אבל ארבא, דמנחתא על ארעא, וכן זה אומר של אבותי וזה אומר של אבותי וכו', אין לנו למחות לכל הבא ליקח בחזקה, וכיון דחשיב ליה כאלו לקח בחזקה, בעי אישתבעי, אי טעין אידך: אשתבע לי].

After someone wins the גבר כל דאלים, what happens?

רא"ש מסכת בבא בתרא פרק ג סימן כב

כב זה אומר של אבותי וזה אומר של אבותי אמר רב נחמן כל דאלים גבר. האי כל דאלים גבר דינא הוא דכל מי שגבר ידו בפעם ראשונה הוא שלו עד שיביא חבירו ראייה וכל זמן שלא יביא ראייה אף אם תגבר ידו לא שבקינן ליה לאפוקי מיניה דלא מיסתבר שיתקנו חכמים שיהיו כל ימיהם במריבה ומחלוקת היום יגבר זה ומחר חבירו אלא חכמים פסקו כל דאלים בפעם הזאת גבר וסמכו על זה דכל מי שהדין עמו קרוב להביא ראיות ועוד מי שהדין עמו ימסור נפשו להעמיד שלו בידו ממה שימסור האחר לגזול ועוד יאמר מה בצע שאמסור נפשי והיום או למחר יביא ראייה ויוציאנה מידי:

בית הבחירה למאירי מסכת בבא בתרא דף לד עמוד ב

זה אומר שלי זה אומר של אבותי וזה אומר של אבותי ואי אפשר להתברר ואין אחד מהם מוחזק בו וכן שאין הדבר ביד בית דין או ביד שום אדם אין נזקקין לה אלא כל דאלים גבר ואחר שיתגבר ויטלנה נדון את חברו במוציאה מידי:

שיטה מקובצת מסכת בבא בתרא דף לד עמוד ב - שיטה לא נודע

אמר רב נחמן כל דאלים גבר. על מה שכתב הרא"ש ז"ל בפסקיו כל מי שתגבר ידו בפעם ראשונה כו' כתוב בשיטה לא נודעה למי ואלו הדברים אינם ברורים אצלי שהטעם שאמר כל דאלים גבר מפני שאין בית דין זקוקים ליזקק לדינם כיון דליכא דררא דממונא לתרווייהו וליכא למיקם עלה דמילתא וכיון שכן נוח להניחם לעשות כרצונם ולא נעשה אנו דין שיכול לבוא לידי טעות הילכך כל מי שמתגבר ידו בכל פעם הרי היא ברשותו עד שתגבר יד האחד או בזרוע או בראיה. עד כאן.